

Forslag

til

Lov om ændring af lov om kommunale valg.

(Ø-repræsentation i kommunalbestyrelser.)

Fremsat den 12. april 1977 af *Arentoft* (FP), *Glistrup* (FP), *Kjærulff-Schmidt* (FP), *Poulsgaard* (FP) og *Voigt* (FP).

I lov om kommunale valg, jfr. lovbekendtgørelse nr. 388 af 25. juni 1973, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 2, indsættes efter „kommunale forsamlinger“: „, jfr. dog §§ 30 a og 30 d“.

2. I § 10, stk. 3, 2. pkt., indsættes efter „§ 16“: „og § 30 c“.

3. I § 12, stk. 6, 1. pkt., indsættes efter „at betegne på stemmesedlerne“: „, jfr. dog § 30 a, stk. 1“.

4. I § 12, stk. 7, 1. pkt., indsættes efter „er anmeldt“: „, jfr. dog § 30 a, stk. 2“.

5. I § 12, stk. 8, 1. pkt., indsættes efter „(valgforbund)“: „, jfr. dog § 30 b“.

6. I § 12, stk. 9, 1. pkt., indsættes efter „andre listeforbund“: „, jfr. dog § 30 b“.

7. I § 16, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter „godkendte kandidatlister“: „, jfr. dog § 30 c“.

8. I § 16, stk. 2, indsættes efter 4. pkt. som nyt 5. pkt.:

„Er der i henhold til § 30 a anmeldt en ø-kandidatliste, skal der efter bogstavbetegnelsen i en parentes anføres „Ø-liste“ samt angivelse af listens lokale tilhørsforhold, såfremt en sådan er anmeldt, jfr. § 30 a.“

9. I § 19, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter „§ 12“: „og § 30 a“.

10. I § 23, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter „hver kandidatliste“: „, jfr. dog § 30 d“.

11. I § 26 indsættes efter 1. pkt. som nyt 2. pkt.:

„Erklæres en på en ø-kandidatliste opført kandidat for valgt, betragtes de på den pågældende kandidatliste opførte kandidater som stedfortrædere for den valgte i rækkefølge efter størrelsen af de opnåede personlige stemmetal.“

12. Efter § 30 indsættes:

„Særregler for ø-repræsentation.“

§ 30 a. Udgør én eller flere øer en del eller dele af en kommune, og er det samlede antal af de på øen eller øerne fast bosiddende vælgere mindre end det gennemsnitlige antal gyldige stemmer, der ved sidst afholdte kommunalbestyrelsesvalg i kommunen er afgivet pr. valgt kandidat, kan mindst 15, højst 25 af de omhandlede vælgere, såfremt vælgertallet på øen eller øerne under ét udgør 75 eller derover, til formanden for valgbestyrelsen indlevere en særlig ø-kandidatliste. En sådan liste skal af de stillere, der har underskrevet den, over for valgbestyrelsen anmeldes med listebetegnelsen „Ø-liste“ med eller uden tilkendegivelse af et lokalt tilhørsforhold.

Stk. 2. Den godkendte kandidatliste mærkes af valgbestyrelsen med bogstavet „Ø“. Er 2 eller flere ø-kandidatlisters anmeldt i henhold til stk. 1, skal valgbestyrelsen til bogstavbetegnelsen føje et nummer (Ø.1, Ø.2 osv.).

§ 30 b. Der kan ikke indgås listeforbund mellem ø-kandidatlisters, og ø-kandidatlisters kan ej heller indgå valgforbund med andre kandidatlisters eller med andre listeforbund.

§ 30 c. Har valgbestyrelsen godkendt en ø-kandidatliste, udleveres til vælgere, der har fast bopæl på en ø, der udgør en del af kommunen, en særlig stemmeseddel, hvor den eller de godkendte ø-kandidatlisters på den i § 16, stk. 2, anførte måde er påført nederst på den i kommunen i øvrigt benyttede stemmeseddel.

§ 30 d. Er der afgivet stemme på nogen ø-kandidatliste, bestemmes ved den endelige

opgørelse af valget (§ 23) først, om der forlods skal tillægges en sådan liste et mandat.

Stk. 2. En ø-kandidatliste tillægges et mandat, såfremt en af de på listen opførte kandidater i personlige stemmer og tildelte listestemmer, jfr. stk. 3, har opnået et stemmetal, der mindst svarer til halvdelen af de stemmeberettigede på øen eller øerne. De resterende mandater fordeles herefter mellem de øvrige kandidatlisters efter reglerne i § 23.

Stk. 3. De listestemmer, der er afgivet for ø-kandidatlisten, tildeles den kandidat, der er opført som listens nr. 1.

§ 30 e. Indenrigsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om adgangen til at afgive brevstemme på de i § 30 a nævnte kandidatlisters.

§ 30 f. Medmindre andet er fastsat, finder lovens bestemmelser i øvrigt anvendelse på valg efter bestemmelserne i §§ 30 a - 30 d.“

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Der kan ikke herske tvivl om, at der for samtlige danske småøer gælder særlige forhold, der spiller en ganske særlig rolle i dagligdagen for øboerne. I den forbindelse kan nævnes skoleforhold, videregående uddannelse af unge, lægeforhold, ældreomsorg o.m.a., der i langt de fleste tilfælde kan føres tilbage til trafikforbindelserne.

Alle småøer — hvorved forstås øer, der ikke er gjort landfaste med dæmning eller bro, og som ikke udgør en selvstændig kommune — udgør en del af en fastlandskommune. En sådan fastlandskommunes kommunalbestyrelse varetager den eller de tilhørende småøers interesser.

I folketinget er Grønland og Færøerne repræsenteret med hver 2 medlemmer på grund af disse øers særegne forhold.

I mange kommuner er der tilknyttet en kontaktmand til kommunalbestyrelsen fra hver tilhørende ø. En sådan kontaktmand har kun taleret, men ikke stemmeret i kommunalbestyrelsen og dermed ikke direkte indflydelse på beslutninger, der vedrører særlige ø-problemer og -opgaver. Dette ændringsforslag er derfor fremsat for at skabe demokratisk mulighed for at give småøer af en vis størrelse — over 75 fastboende vælgere — en demokratisk mulighed for at blive repræsenteret i kommunalbestyrelsen.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til nr. 1-7 samt 9-11.

De foreslåede ændringer er af rent teknisk art.

Til nr. 8.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med den under nr. 12 foreslåede affattelse af lovens §§ 30 a, stk. 2, og 30 c, idet enhver ø-vælger skal have mulighed for enten at stemme på en ø-kandidat eller en hvilken som helst anden kandidat, der er opført på stemmesedlen.

Til nr. 11.

Den foreslåede ændring taler for sig selv.

Til nr. 12.

I de tilfælde, hvor flere småøer tilhører samme kommune, kan vælgerne på sådanne øer gå sammen om opstilling af en eller flere kandidater, således at øerne i fællesskab kan vælge en repræsentant til kommunalbestyrelsen. Når der kun kan vælges én repræsentant for flere småøer, skyldes det, at ø-problemerne er næsten ens for alle småøer.

Når der efter den foreslåede § 30 b ikke kan indgås listeforbund mellem ø-kandidatlisters og andre kandidatlisters, skyldes det, at lovforslaget tilsigter en mulighed for øboere for at blive repræsenteret i kommunalbestyrelsen og intet andet.